

Vicky Dracos Contemporary Art, PDR, Athens, Greece 1991
Gloria Gallery, Nicosia, Cyprus 1993

η **ΑΥΓΗ**
Αρθρα

Η ΑΥΓΗ, 18/10/1992 ΑΘΗΝΑ

γράφει η Πόλυ Κρημιώτη Δημοσιογράφος

ΟΙ <<ΣΗΜΑΙΕΣ>> ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΚΑΡΑΚΑΤΣΑΝΗ

<<Η ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ είναι ένα παιχνίδι λέει>>. Και στα 35 χρόνια του επιμένει να χρωματίζει το παρελθόν και το μέλλον, επιμένει να παίζει με τα χρώματα. <<Μουτζουρώνω>>, διευκρινίζει, <<και θα συνεχίσω να μουτζουρώνω, γιατί είμαι ευτυχισμένος όταν μουτζουρώνω>>.

Ίσως είναι περιέργο να ακούς από έναν ζωγράφο τη λέξη μουτζουρώνω. Όμως για τον Βασίλη Καρακατσάνη <<η πρώτη υγιής επαφή ενός ανθρώπου με την πραγματικότητα είναι οι μουτζούρες. Αυτές που φτιάχνει ένα παιδί όταν πρωτοαπειράται να ζωγραφίσει και ανακατεύει το μπλε με το πράσινο και το κόκκινο, και ότι άλλο σκεφτεί το μυαλουδάκι του. Μετά βέβαια όλα αλλάζουν>>. Ύστερα όμως, έρχεται η πραγματικότητα. Όλα γίνονται πιο συνειδητά. Τα χρώματα μπαίνουν σε <<τάξη>>, οι ιδέες, οι ανησυχίες, τα όνειρα αποτυπώνονται στο τελάρο.

<<ΣΗΜΑΙΕΣ>> Ένα όνομα; Ένας τίτλος; Κάποια σύμβολα;

<<Είναι όλη μου η διαδικασία ζωγραφικής μέχρι σήμερα>> εξηγεί ο ζωγράφος.

<<ΣΗΜΑΙΕΣ>>, λοιπόν είναι τα τελευταία έργα του Βασίλη Καρακατσάνη που θα εκτεθούν από τις 20 Οκτωβρίου ως τις 30 Νοεμβρίου στην γκαλερί <Βίκυ Δράκου>, για να μεταφερθούν αμέσως μετά στη Λευκωσία. Σαραντα οκτώ νέα έργα, στα οποία αποτυπώνονται όλες οι σημαίες των κρατών της Ευρώπης, περιλαμβάνει η έκθεση. Και μολονότι στην εποχή μας η σημαία φαίνεται να αποκτά όλο και περισσότερη δύναμη, ως σύμβολο, ο Β. Καρακατσάνης ομολογεί ότι <<δεν υπήρξε πρόθεση να αντιμετωπίσω τις σημαίες ως σύμβολα. Απλώς τις έβλεπα στο δρόμο και αντιλαμβανόμουν τις δυνατότητες που έχουν σαν χρώμα μέσα στην πόλη μας. Όπως βλέπω και τα πανό με τα διάφορα συνθήματα που χάσκουν, ξεχασμένα στις κολώνες και τους τοίχους και μου προκαλούν το ενδιαφέρον να ασχοληθώ μαζί τους, να κάνω μια έκθεση στο μέλλον>>.

Κι εδώ έρχεται να παίξει σημαντικό ρόλο το ύφασμα. Όπως εξηγεί ο δημιουργός, <<τα τελευταία 4 χρόνια το ύφασμα κυριαρχεί στη δουλειά μου, με ελκύει να μεταφέρω στο τελάρο αυτό που κάθε φορά αντιπροσωπεύει>>. Έτσι, μετά την σειρά <Ρούχα> το 89 και τα <Χαλιά> έρχονται τώρα οι <Σημαιοί> και μάλιστα όπως της Ευρώπης, συνολικά 46.

<<Ήθελα να κάνω όλη την Ευρώπη, την Ευρώπη που έχω ταξιδέψει, έχω γνωρίσει, έχω κάνει φίλους, έχω μνήμες. Από την στιγμή όμως που καταπίστηκα με τις <Σημαιοί>, άρχισα να τρέχω και να μη φτάνω. Γιατί κάθε βράδυ που τελειώνα κάποιο πίνακα και άνοιγα την τηλεόραση να δω ειδήσεις, έπρεπε την άλλη μέρα να πάω να αγοράσω καινούργια τελάρια, αφού όλο και εμφανίζονταν νέα κράτη. Δεν θα ξεχάσω το άγχος μου με την Τσεχοσλοβακία, που την έχω κάνει ως ένα κράτος, και τελικά χωρίζεται και αυτή σε δύο.

Από κάποια στιγμή και μετά, όλη αυτή η ιστορία με τις <Σημαιοί> άρχισε να γίνεται και αντιοικονομική >>, λέει ο Β. Καρακατσάνης, γελώντας και συνεχίζει: <<Έφτασα στο σημείο να πω ότι εάν είναι να μου κοστίσει η Ευρώπη τόσα λεφτά να λείπει το βύσσινο>>. Τα έργα τελείωσαν και έχουν ήδη μπει στην τελική ευθεία της παρουσίασης τους, αλλά έχουν πάρει και το <διαβατήριο> που τους εξασφαλίζει μία πορεία εκτός των Ελληνικών συνόρων.

Όμως, ποιο μπορεί να είναι το διαβατήριο ενός νέου καλλιτέχνη για να συνεχίσει την περιπλάνηση στα μονοπάτια της ζωγραφικής;

<<δεν χρειάζεται διαβατήριο για να χαράξεις την καλλιτεχνική σου πορεία, γιατί δεν υπάρχει γκισέ ελέγχου>>, λέει ο Βασίλης Καρακατσάνης. <<Αυτό που χρειάζεται είναι αντοχή και δουλειά για να μπορείς να επισημαίνεις την παρουσία σου, την προσωπικότητα σου >>.

Όταν αναφερόμαστε στις δυσκολίες που αντιμετωπίζει ένας νέος ζωγράφος, χαμογελά και αντί άλλης απάντησης αφηγείται το εξής περιστατικό:

<<Πριν από λίγο καιρό που τρακάρισα με το αυτοκίνητό μου, με κάλεσαν στο αστυνομικό τμήμα για κάποιες διατυπώσεις. Δίνοντας τα στοιχεία μου, γύρισε ο αστυφύλακας και με ρώτησε: Ζωγράφος; Ναι, απαντώ. Και τι δουλειά κάνετε; με ξαναρώτησε .Ο ζωγράφος λοιπόν εξακολουθεί να θεωρείται ακόμη ανεπάγγελτος αλλά και ολίγον ψώνιο . Κι όμως, είναι επάγγελμα, και μάλιστα σ'αυτό έχει πρόσβαση, και καλά κάνει, ο καθένας. Το κακό όμως είναι ότι όλοι έχουν και άποψη . Για μια εγχείρηση, ας πούμε, δεν μπορούμε να εκφέρουμε γνώμη, όμως για την ζωγραφική, τη γλυπτική, όλοι έχουμε άποψη. Δεν σε βλέπει ποτέ κανείς ως ειδικότητα>> .

Μπορεί να θεωρηθεί η ζωγραφική ως ειδικότητα;

<<Βεβαίως. Όταν, ας πούμε, το κράτος αποφασίσει να κάνει μια καλλιτεχνική επέμβαση κάπου, θα καλέσει κάποιους ανθρώπους της τέχνης. Όταν ο δήμος θελήσει να βάλει 15 αγάλματα σε κεντρική πλατεία, θα καλέσει κάποιους γλύπτες και θα συγκροτήσει και μια επιτροπή από τη Σχολή Καλών Τεχνών. Δεν θα φωνάξει δημοσίους υπαλλήλους για να αποφασίσουν με κριτήριο τι τους αρέσει για το σπίτι τους.

Δυστυχώς, όμως, στον τόπο μας οι δημόσιοι υπάλληλοι αποφασίζουν>>. Καταλογίζει στην ελληνική πολιτεία <<πλήρη αδιαφορία για τη ζωγραφική>> και αναρωτιέται: <<Τι να περιμένεις όμως από πολιτεία και πολιτικούς για την τέχνη, όταν βγαίνεις πρωί-πρωί απ 'το σπίτι σου και βλαστημάς την ώρα και τη στιγμή, αντικρίζοντας το θέαμα αυτής της πόλης>>. Κι όμως, αν του ζητούσαν να ζωγραφίσει μ' ένα χρώμα την Αθήνα, θα την ζωγράφιζε με <<το πιο όμορφο>>. Όσο για την επόμενη δουλειά του, <<οι σημαίες έχουν πάρει πια τον δρόμο τους, έχουν τελειώσει>>, θα είναι τα πορτρέτα 40 ανθρώπων που έχουν παίξει σημαντικό ρόλο στη ζωή του. Ανάμεσα σ' αυτούς θα είναι οπωσδήποτε ο δάσκαλος του Γιώργος Μαυροΐδης.